

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Hradci Králové rozhodl samosoudkyní JUDr. Marcelou Sedmíkovou ve věci žalobce: **A. S.**, zast. Mgr. Janem Urbanem, advokátem se sídlem v Hradci Králové, Heyrovského 1178 proti žalovanému **Ministerstvu vnitra České republiky**, se sídlem v Praze 7, Nad Štolou 3, pošt. schránka 21/OAM, o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 30. 10. 2012 č. j. OAM-508/VL-07-K03-R2-2008, t a k t o :

I. Žaloba se z a m í t á .

II. Žádný z účastníků n e m á právo na náhradu nákladů řízení.

III. Odměna advokáta Mgr. Jana Urbana s e u r č u j e částkou 12.342,- Kč. Tato částka bude vyplacena z účtu Krajského soudu v Hradci Králové na účet soudem ustanoveného zástupce do 30 dnů od právní moci tohoto rozhodnutí.

O d ů v o d n ě n í :

I. Dosavadní průběh řízení včetně rozhodnutí správního orgánů a soudů

[1] Žalobce přicestoval do České republiky v březnu 2008 a to spolu s rodiči a dalšími sourozenci S., R. a S. První žádost uplatnil jménem tehdy nezletilého žalobce jeho otec s tím, že azylověrelevantní důvody odvozoval od své osoby. Tvrdil, že je Kurd, který byl v Turecku pronásledován za projevy a podporu prokurdským stranám (DEHAP, HADEP, DTP a zejména PKK), přičemž jeho bratr byl přímý bojovník PKK. Pro tyto aktivity byl opakovaně zadržován státními orgány a byl v hledáčku ozbrojené složky JITEM. V roce 2000 byl po dobu asi pěti měsíců vězněn a psychicky i fyzicky týrán, když bylo požadováno, aby vyrazil pobyt svého bratra a dalších bojovníků PKK. Za pomoci advokáta byl obvinění zproštěn a propuštěn na svobodu. O vazbě, jejím prodloužení a obvinění posléze předložil správnímu orgánu listinné důkazy. Dále byl v roce 2004 postřelen, zřejmě se jednalo o akci vojáků, ale bližší informace k věci nesdělil. Poslední konflikt, resp. kontakt s vojenskými složkami situoval na jaro 2007. Přestože byl dle otce žalobce téměř rok klid, zajistil rodině pasy, víza a z obavy, že by se nátlakové situace mohly opakovat, Turecko opustili. Připustil, že cílem cesty bylo Německo, kde žije řada příbuzných a známých. K tehdy nezl. žalobci uvedl, že měl rovněž problémy ve škole a to poté, kdy nakreslil kurdskou vlajku a měl obrázek Ocalany, za což byl zbit a potrestán vyloučením ze školy. Tehdy se k žádosti vyjádřil i samotný nezletilý žalobce, který potvrdil slova svého otce. Dále v pohovoru konaném dne 4. 4. 2008 uvedl, že rodiče mučili, a proto z Turecka odešli. V České republice by chtěl žít a studovat. Další problémy bezprostředně se vztahující ke své osobě nezmínil. Svůj zdravotní stav označil za dobrý.

[2] O první žádosti o udělení mezinárodní ochrany uplatněné dne 26. 3. 2008 rozhodl žalovaný negativně. Žalobce spolu s rodinou vycestoval do sousedního Německa, odkud byl vrácen zpět do České republiky, kde dne 9. 7. 2008, rovněž tehdy ještě nezletilý, uplatnil prostřednictvím svého otce jako zákonného zástupce opakovanou žádost. Zopakoval, že Turecko celá rodina opustila kvůli rodičům, kteří byli mučeni tureckými orgány. Sám připomněl své vyloučení ze školy a popsal situaci, kdy mu příslušníci policie dali k hlavě zbraň s tím, že určitě někde schovává další. Trpěl poté strachem a pomočoval se. Žádné zdravotní problémy netvrdil. V pohovoru konaném dne 3. 9. 2008 toliko zopakoval skutečnosti shora zaznamenané. Příběh žalobce i jím uplatněné důvody se z převážné míry téměř shodují s příběhem jeho sestry R. a jsou rovněž velmi blízké důvodům uváděným jeho bratrem S. Odůvodnění rozhodnutí soudu jsou proto v těchto případech téměř shodná, byť krajský soud o každé žalobě rozhodoval u vědomí jedinečnosti toho kterého žalobce.

[3] Správní orgán tak opět posoudil již shora zmíněné důvody, vycházel z informací o Turecku i s ohledem na postavení Kurdů, lékařskou péči a možnost návratu žadatelů o udělení mezinárodní ochrany. Informace poskytované otcem nezl. žalobce posoudil s ohledem na zjištěné časové i obsahově faktické rozpory jako nevěrohodné, žádosti svým rozhodnutím ze dne 26. 11. 2008 znovu nevyhověl a mezinárodní ochranu žalobci neudělil.

[4] O následně podané žalobě rozhodoval zdejší krajský soud a žalobu rozhodnutím ze dne 11. prosince 2009 č. j. 29Az 50/2008-90 jako nedůvodnou zamítl, neboť se ztotožnil se závěrem žalovaného. Kasační stížnost, která následovala, posoudil Nejvyšší správní soud jako důvodnou (rozhodnutí č. j. 9 Azs 18/2010-229 ze dne 15. července 2010), když dospěl k závěru, že příběh přednesený otcem žalobce i žalobcem samotným vykazuje jasnou a jednotnou dějovou linii, která za posuzované situace dle názoru NSS neumožnila bez dalšího vyhodnotit příběh celé rodiny jako nevěrohodný, a proto nemohla rozhodnutí žalovaného a stejně tak krajského soudu v této otázce obstát. Za správné nicméně považoval rozhodnutí v té části, která obsahovala důvody pro neudělení mezinárodní ochrany dle § 14 zákona o azylu, tedy humanitárního azylu. Rozhodnutí krajského soudu zrušil a věc mu vrátil k dalšímu řízení.

[5] Krajský soud veden závazným právním názorem NSS poté rozsudkem ze dne 16. listopadu 2010 č. j. 29Az 50/2008-178 zrušil rozhodnutí žalovaného a vrátil mu věc k dalšímu řízení s tím, že správní orgán zavázal k novému rozhodnutí při vědomí stanoviska NSS a rovněž tak uložil přezkoumat zdravotní stav otce tehdy nezletilého žalobce, který hovořil o neustálém zapomínání, únavě, malátnosti apod. Stejně tak uložil objasnit otázku délky žalobcovy školní docházky, když žalobce tvrdil, že absolvoval 9. tříd a byl vyloučen, ačkoli v Turecku je povinná osmiletá školní docházka.

[6] Jelikož v mezidobí žalobce stejně tak jako jeho sourozenci R. a V. dosáhl zletilosti, a proto mohl v řízení před správním orgánem hájit svá práva sám. Oproti svým dvěma sourozencům netrpí žádnou duševní či psychickou poruchou. Žalobci byl pro soudní řízení s ohledem na podanou žádost ustanoven zástupcem advokát.

[7] Správní orgán v případě žalobce vzal v úvahu přednesy obou rodičů, kdy v případě otce akceptoval závazné pokyny krajského soudu a v jejich intencích doplnil řízení o psychologický profil otce vyhotovený Mgr. P. U. Shromáždil pro daný případ věcné a časově aktuální informace z různých objektivních informačních zdrojů a to jak obecnějšího charakteru, tak zpráv zcela cílených na problémy nastíněné žalobce a zejména jeho otcem. Jednalo se o tyto zprávy: Informace MZV Nizozemí – Všeobecná zpráva o Turecku ze září 2010; Informace Švýcarské organizace pro pomoc uprchlíkům – Turecko – Aktuální situace Kurdů z 20. 12. 2010; Zpráva Amnesty International z března 2012 s názvem Rozsudky smrti a popravy v roce 2011 (překlad vybrané části), ze které vyplývá, že v Turecku byl zrušen trest smrti; Informace MZV č. j. 96459/2012-LPTP ze dne 21. května 2012 je obsahově zaměřena na situaci neúspěšných žadatelů o mezinárodní ochranu po návratu do vlasti; Rozhodnutí Rady 2011/872/SZBP ze dne 22. prosince 2011, z jehož obsahu vyplývá, že PKK (Kurdská strana pracujících) je považována za teroristický subjekt; Informace MV Velké Británie ze srpna 2011 – Turecko - směrnice pro posuzování žádostí o azyl; Informace MV ČR ze 14. 12. 2007 zachycující fakta vztahující se k otázce postavení postižených osob; Informace MV Velké Británie vztahující se k Turecku z dubna 2004 – vybrané pasáže s názvem „aktivisté účastníci se okrajových aktivit pro ilegální organizace“ a „zacházení

s navracenými žadateli o azyl“ včetně informací obsažených v databázi ČTK zachycující průřez historií a mapující rovněž aktuální situaci v Turecku do počátku roku 2012. Zdravotní stav žalobce nebylo zapotřebí řešit, jelikož jej opakovaně označil za dobrý. Dne 15. 3. 2011 byl proveden první doplňující pohovor po zrušujícím rozsudku krajského soudu a dne 27. června 2012 pohovor druhý.

[8] Žalobce popsal potíže svého otce (musel se schovávat před tureckými úřady a policií, byl opakovaně odvezen mimo domov) a problémy své (vyloučení ze školy a výhrůžka zbraní), blíže bod [1] a [2]. Objasnil, že vyloučen byl ze střední školy a krátce po vyloučení spolu s rodinou vycestoval ze země. Zopakoval, že otec měl v Turecku hodně problémů, v jednom případě odvezli i matku, to mu bylo asi 13 nebo 14 let. Jinak krom jednoho incidentu samotný žalobce své další problémy nepopsal, žil běžný život, po škole hrál s kamarády fotbal, matka se o vše jinak postarala. Dalším důvodem, pro který se obává návratu, je branná povinnost v Turecku, kdy by hrozilo, že by byl nasazen v kurdské neklidné oblasti a musel by bojovat proti Kurdům. S dílčími informacemi, konkrétně Informací získanou v rámci Evropské výměny informací o zemi původu – Turecko, vojenská služba obecně, kurdští odvedenci – z dubna 2009 a informace z téhož informačního zdroje s názvem Turecko, současná bezpečnostní situace, situace kurdské menšiny a kurdských odvedenců v turecké armádě z června 2010 žalobce projevil zájem po seznámení se s jejich obsahem. Tvrdil, že situace v nich popsaná tak dobrá není. Zdůraznil, že si již v České republice zvyknul, má zde práci a návratem do Turecka by se mu zkomplikoval. Doplnění dokazování nenavrhnul. Dne 27. června 2012 proběhnul další doplňující pohovor, ve kterém žalobce znovu zopakoval svůj problém ve škole, nicméně tentokrát tvrdil, že měl ve škole problémů moc, protože strýc byl v PKK a žalobce byl Kurd. Rovněž tvrdil, že poslední rok před odjezdem k nim domů jezdila často policie a odváželi otce. Opět vzpomněl příběh se zbraní u své hlavy.

[9] Žalovaný poukázal na z jeho pohledu zásadní skutečnost spočívající v tom, že otec žalobce se měl aktivně podílet na spolupráci se stranou PKK, která je v Turecku zakázána, neboť je považována za stranu teroristickou a stejně tak je na ni nahlíženo i ve světě. Tento svůj závěr opřel o rozhodnutí NSS v Brně ze dne 7. 6. 2006 č. j. 3 Azs 207/2005. Matka žalobce rovněž odvozovala své potíže od problémů manžela. Navíc popsala své osobní negativní zkušenosti (násilí páchané na její osobě) s orgány policie, které však žalovaný po porovnání s informacemi od jejího manžela vyhodnotil jako nevěrohodné, resp. nepravděpodobné a svůj závěr náležitě odůvodnil. Potřeba legalizace pobytu není azylověrelevantním důvodem. Vyřešení otázky humanitárního azylu považoval NSS za správnou již v předchozím rozhodnutí, návrat rodiny pak vyhodnotil žalovaný ve vztahu ke shromážděným informacím jako reálně možný, a proto žádnému z rodičů i přes doplněné dokazování mezinárodní ochranu neudělil stejně tak jako neudělil mezinárodní ochranu žalobci svým rozhodnutím ze dne 30. 10. 2012.

II. Žaloba a vyjádření žalovaného

[10] V podané žalobě žalobce zdůraznil příběhy svých rodičů s tím, že jej prožité situace traumatizovaly, osobně se dostal do situace život ohrožující (výhrůžka se zbraní u hlavy). Dále zopakoval problémy týkající se jeho osoby a vztahující se ke školní docházce, kdy byl svědkem nenávistného postoje vůči Kurdům. Stejně jako jeho sourozenci rovněž poukázal na dlouhodobé a opakované potíže svého otce, které měly původ v jeho sympatiích a členství v prokurdských stranách včetně strany PKK a rovněž tak byly potencovány skutečností, že strýc žalobce a bratr jeho otce byl faktickým bojovníkem PKK. Z uvedeného lze dovozovat důvodné obavy nasvědčující tomu, že žalobce byl v zemi původu pronásledován z důvodu členství otce v politických stranách, z důvodů aktivit strýce ve prospěch PKK a stejně tak za jasné projevy své sounáležitosti ke kurdské menšině ve škole. Závěr žalovaného o legitimnosti zájmu ozbrojených složek o otce žalobce s ohledem na potřebu získat informace o osobách z PKK nelze považovat za správný. Dále upozornil rovněž na problémy své matky, na kterou byl také činěn psychický i fyzický nátlak členy JITEM. V zemi původu nebylo možné domoci se účinné ochrany ze strany státu, správní orgán nevyhodnotil nebezpečí, kterému byla rodina vystavena adekvátně zjištěné situace. Stejně tak nesprávný je závěr o možném návratu rodiny, neboť dle přesvědčení žalobce by jejich životy byly i nadále v ohrožení. V neposlední řadě vyslovil obavu, že v případě návratu nebude mít přístup k nezbytné lékařské péči, neboť nemá placeno pojištění a po dlouhou dobu pobýval mimo území Turecka. V ostatním odkázal na řízení před správním orgánem a následně podané žaloby svých rodičů. Trval proto na zrušení rozhodnutí a vrácení věci žalovanému k dalšímu řízení.

[11] Správní orgán ve vyjádření ze dne 1. března 2013 považoval žalobu za nedůvodnou. Zopakoval jak žalobní námítky, tak informace žalobce, resp. jejich rodičů přednesené v jejich samostatných řízeních a rovněž připomněl průběh a výsledky předchozích řízení o udělení mezinárodní ochrany. Připomněl, že žalobce odvozoval důvody své žádosti od problémů svých rodičů a jím jediný uváděný problém, vyloučení ze školy, se odehrál před delším časovým úsekem. Zásadní problémy měly původ v činnosti žalobcova otce a jeho strýce, který se angažoval v PKK. Správní orgán zdůraznil, že s ohledem na skutečnost, že PKK je považována (a to rovněž v měřítku mezinárodním) za teroristickou organizaci, žalobce a celá jeho rodina by se jistě velkým problémům nevyhnuli ani v zemích s vyššími demokratickými standardy nežli má Turecko. Kvalitnější lékařská péče či její snadnější dostupnost v České republice není důvodem pro udělení mezinárodní ochrany a zdravotní pojištění si žalobce po svém návratu může uzavřít. Důvody, pro které nebyla udělena mezinárodní ochrana rodičům žalobce jsou součástí samostatných řízení, ve kterých se nárok na jakýkoli druh mezinárodní ochrany rodičům žalobce nepodařilo prokázat. Trval na tom, že skutkový stav zjistil řádně, shromáždil dostatečně korektní informace o zemi původu, a proto trval na zamítnutí žaloby.

III. Posouzení věci krajským soudem, právní úprava

[12] Po zjištění, že jsou splněny podmínky řízení (žaloba je přípustná, byla podána včas a osobou oprávněnou), projednal soud žalobu v mezích daných žalobními body (§ 75 odst. 2 s.ř.s.) při jednání, kdy obě strany setrvaly na svých dosavadních procesních postojích, žádné další důkazy nepředložily a rovněž tak nenavrhly doplnit dokazování – resp. žalobce svoji neúčast omluvil a byl zastupován soudem ustanoveným advokátem. Jednání byl přítomen jeho otec a stejně tak i tlumočník jazyka kurdského, který tlumočil především v osobním případě otce žalobce. S ohledem na blízké rodinné vazby krajský soud od žalobcova otce vyslechnul, že dotyčný pracuje, je hodný a pomáhá rodině. Krajský soud provedl v řízení odkaz na obsah, výsledek rozhodnutí a průběh řízení před soudem ve věcech obou rodičů žalobce, jejichž případy jsou vedeny u zdejšího soudu pod sp. zn. 28Az 27/2012 (spolu s otcem M. A. požádal o udělení mezinárodní ochrany rovněž dosud nezletilý Serhan) a 28Az 28/2012, kdy na straně žalobkyně vystupuje paní N. A., matka žalobce. Stejně tak soud stručně okomentoval případy dalších dvou sourozenců, kdy pod sp. zn. 28Az 31/2012 byla projednávána žaloba V. a pod sp. zn. 28Az 29/2012 sestry žalobce R. K jejich žalobám byla připojena kopie zprávy Občanského sdružení rodičů a přátel dětí s handicapem ORION ze dne 28. listopadu 2012 v níž se podává, že sestra žalobce R. trpí lehkým a středně těžkým mentálním postižením, její bratr V. těžkým mentálním postižením a oba dochází jedenkrát týdně do Centra denních služeb. Soud záměrně uvedl i tuto skutečnost, neboť z postojů obou rodičů je zjevné, že krom jiného je ze země vypudila snaha zajistit oběma dětem lepší lékařskou péči.

[13] Právní rámec projednávané věci je upraven následovně: mezinárodní ochranu lze podle § 28 odst. 1 zákona o azylu udělit ve formě azylu nebo doplňkové ochrany: shledá-li ministerstvo při svém rozhodování, že jsou naplněny důvody pro udělení azylu podle §§ 12, 13 nebo 14, udělí azyl přednostně. Pokud správní orgán dospěje k závěru, že nebyly naplněny důvody pro udělení azylu jako vyšší formy mezinárodní ochrany, v souladu se zákonem posoudí, zda-li cizinec nespĺňuje důvody k udělení doplňkové ochrany (§ 14a či § 14b zákona o azylu).

[14] Krajský soud prostudoval obsah správního spisu a průběh předchozích řízení, která předcházela vydání přezkoumávaného rozhodnutí, jak zaznamenal již v úvodu tohoto rozsudku. V souzené věci krajský soud z předmětného správního spisu ověřil, že za důvod podání žádosti o udělení mezinárodní ochrany označil žalobce tři okruhy problémů. Jsou to tyto skutečnosti: a) příslušnost ke kurdské menšině, resp. problémy rodičů v souvislosti s aktivitami otce a zejména jeho bratra ve prospěch prokurdských stran, především PKK a za b) potíže při nuceném nástupu základní vojenské služby a c) obavy z nedostatečné lékařské péče v případě nuceného návratu do Turecka.

[15] Krajský soud je přisvědčil žalovanému v tom směru, že příběh žalobce stejně tak jako jeho sourozenců je neodmyslitelně spjat s příběhem rodičů, neboť takto jej od počátku řízení o první žádosti prezentoval otec žalobce jako tehdejší zákonný zástupce. Z dosud zjištěného skutkového stavu se podává, že žalobce s ohledem na svůj věk nevyvíjel na území Turecka žádnou činnost či aktivity směřující

k uplatňování politických práv a svobod ve smyslu § 12 písm. a) zákona o azylu, a proto nebyl důvod věnovat se otázce případného pronásledování z tohoto úhlu pohledu. Je pravdou, že žalobce popsal ojedinělou reakci na projev svých sympatií Kurdům (ve škole, viz bod [1]). Jednalo se nicméně o ojedinělý projev, kdy rodiče připustili možnost nástupu žalobce na jinou školu, která ovšem byla od bydliště více vzdálena. K dalším řešením nebylo nutno přistoupit, neboť celá rodina vycestovala z Turecka. Otázka obav z nástupu výkonu vojenské služby byla rozebrána v odůvodnění níže. Správní orgán zdůraznil, že po znovu provedeném řízení (po zrušení původního rozhodnutí soudem) neshledal, že by u některého z rodičů došlo k naplnění azylověrelevantních důvodů ve smyslu § 12 písm. a) a písm. b) zákona o azylu, tudíž tyto osoby, o jejichž potíže opíral žalobce svoji žádost, úspěšné nebyly. V tomto směru odkazuje krajský soud jak na rozhodnutí žalovaného, tak na průběh a výsledek řízení před soudem ve vztahu k rodičům žalobce.

[16] Krajský soud souhlasně se žalovaným konstatuje, že žalobce mohl problémy rodičů vnímat negativně, jistě mohly přispívat k určité nejistotě a psychickému rozrušení jeho osoby, nicméně jejich intenzita nemohla založit podmínky pro závěr o pronásledování žalobce ve smyslu § 12 písm. b) zákona o azylu. Tento závěr činí krajský soud ve shodě se žalovaným a to poté, kdy se podrobně seznámil s příběhy a popisem života rodiny tak, jak byl prezentován rodiči žalobce a žalobcem samotným. Žalobce ukončil základní školu, nastoupil na školu střední, ze které byl dle svého tvrzení a souhlasného přitakání otce vyloučen za prokurdský projev. Nelze však pominout, že rodiče žalobce připustili, že by mohl nastoupit na jinou školu, která byla ovšem více vzdálena od místa bydliště. Je tak zřejmé, přičemž projev rodičů byl spontánní, že ani popsany exces by pro žalobce neznamenal nemožnost pokračovat ve vzdělání. Dalším konkrétním setkáním žalobce s násilím byl popis situace, kdy policie držela u jeho hlavy zbraň a domáhala se tak prozrazení úkrytu případných dalších zbraní. Žalobce na rozdíl od svých sourozenců netrpí žádným psychickým problémem, nikdy si v průběhu jednotlivých řízení od března 2008 (to bylo žalobci šestnáct let) nestěžoval na problémy s pamětí či její výpadky v důsledku prožitých stresů.

[17] V žádném případě nemá krajský soud v úmyslu zlehčovat život a potíže žalobcovy rodiny, nicméně pokud problémy a tvrzené pronásledování (jak bylo prezentováno rodiči žalobce) trvalo po mnoho let, nelze nevidět, že systematickému násilí ze strany policie, vojáků či jednotek JITEM však děti vystaveny nebyly. Jinak by žalobce další negativní zážitky jistě správnímu orgánu sdělil. Sám však spontánně připustil, že chodil do školy, o domácnost a sourozence pečovala matka a on si volný čas krátil s kamarády hraním fotbalu. Krajský soud dále nezpochybňuje, že dějová linie příběhu žalobcovy rodiny má logický základ a určitým způsobem časovou linii. Nelze však bez dalšího pominout přinejmenším dva žalobcem zmíněné problémy, které jsou poměrně významné a přesto se odlišuje jejich prezentace jednotlivými členy rodiny. V pohovoru konaném dne 27. 6. 2012 žalobce zmínil, že v posledním roce před odchodem k nim jezdila policie dost často; matka zase do tohoto časového úseku včlenila své jednodenní zadržení policií a znásilnění, zatímco její manžel a otec žalobce rok 2007, tedy rok předcházející roku, v němž rodina z Turecka odešla,

popsal jako rok klidný, bez větších potíží. Tuto skutečnost potvrdil i jako účastník řízení při jednání s tím, že při posledním konfliktu za ním přišla „skupina od vlády“, aby ji odvedl k bratrovi. O žádném bezprostředním násilí či dalším násilí se žalobce nezmínil. Dále uvedl, že z jednotek JITEM měl strach, neboť se dokázaly chovat krutě, nicméně – a to uvedl zcela spontánně – konkrétně žalobce toto uskupení netýralo. Mučení a další násilí dával do souvislosti s příslušníky armády, z nichž prý strach neměl, protože věděl, co může očekávat. Právě tak žalobcem zmíněná situace „se zbraní u hlavy“ jistě přivodila pro daný moment strach, nicméně krom popsaného již dále vůči své osobě žádné násilí neuvedl.

[18] Námitka, kterou žalobce uvedl až v souvislosti s řízením probíhajícím po zrušení předchozího rozhodnutí se týkala obav z nástupu k výkonu povinné vojenské služby. Této otázce se správní orgán věnoval způsobem zcela adekvátním a to jak s přihlédnutím k informacím, které k danému tématu shromáždil, tak i s přihlédnutím k velmi pečlivému a podrobnému odůvodnění svého rozhodnutí. Žalovaný správně připomněl, že branná povinnost je přípustná jak podle Úmluvy o právním postavení uprchlíků z roku 1951 (tzv. Ženevská konvence), tak rovněž podle Mezinárodního paktu o občanských a politických právech a podle Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod. Ačkoli v Turecku v zásadě není možnost vykonat náhradní vojenskou službu, tak výše uvedené úmluvy tuto nemožnost nepovažují bez dalšího za perzekuci. Pasáže týkající se otázky povinné vojenské služby a obav žalobce v tom směru, že by mohl být jako branec umístěn do konfliktu v kurdské oblasti jsou na straně sedmé až deváté rozhodnutí správního orgánu. Krajský soud se plně ztotožnil s úvahami žalovaného, pro které v této námitce neshledal azylověrelevantní důvod. Zcela správně zmínil, že žalobce se s ohledem na svůj věk před opuštěním Turecka vojenské povinnosti nevyhýbal. Pro další zmíněnou obavu (zejména obava z nasazení v boji proti Kurdům) si žalovaný obstaral cílené, věrohodné a dostatečně časově aktuální informace se zaměřením na situaci Kurdů v armádě (z června 2010) a povinnou vojenskou službu. Problémy kurdské menšiny v Turecku jsou problémy trvající po dlouhou dobu, nicméně ze shromážděných zpráv o Turecku, které byly zaměřeny na aktuální situaci Kurdů v Turecku a na situaci kurdských odvedenců v kurdské armádě je možné uzavřít, že v Turecku v současné době nedochází k systematickému a cílenému pronásledování kurdské menšiny, jak podrobně a s odkazem na obsah zpráv popsal žalovaný. Z informací zaměřených na postavení kurdských branců v turecké armádě rozhodně nevyplývá že by vůči nim byl cíleně používán jiný postih či přístup oproti brancům turecké národnosti (podrobněji žalovaným popsáno na straně sedmé). Obecné poznatky tak nehovoří o diskriminaci na základě národnosti a obavy žalobce z nasazení do bojů vůči PKK správní orgán opět vyvrátil odkazem na obsah cíleně zaměřených a v odůvodnění jeho rozhodnutí citovaných informací. Další informace MV Velké Británie (srpen 2011) již dokonce zmiňuje novelizaci tureckého zákona o vojenské službě, která zahrnuje možnost vykoupení se z této povinnosti. Jistě nelze se stoprocentní jistotou obavu žalobce vyvrátit, nicméně pravděpodobnost, že by mohlo dojít k situaci, ve které by byl jako branec nucen bojovat proti příslušníkům kurdské menšiny se jeví ve světle uvedených zpráv za obvyklého chodu země jen málo pravděpodobnou. Naplnění podmínek ust. § 12 písm. a) či písm. b) zákona o azylu tak krajský soud neshledal.

[19] Ve smyslu obsahu § 13 zákona o azylu žadatel ve své žádosti nepřednesl informace, které by správnímu orgánu umožňovaly a současně jej zavazovaly k podrobnějším úvahám ve smyslu daného ustanovení.

[20] Za zákonné a shromážděným informacím odpovídající považuje krajský soud na rozdíl od přesvědčení žalobce i neudělení azylu dle § 14 zákona o azylu, tedy tzv. humanitárního azylu. Žalobce za celou dobu správního řízení nepřednesl žádnou skutečnost, která by správní orgán zavazovala k hlubším úvahám ve smyslu § 14 zákona o azylu, tedy humanitárního azylu. Bohatá judikatura Nejvyššího správního soudu dává v tomto směru celkem jasnou odpověď na otázku, kdy je namístě uvažovat o udělení humanitárního azylu a v jakém rozsahu je soud oprávněn přezkoumávat závěry správního uvážení žalovaného o jeho neudělení. Předně je namístě zdůraznit, že žalobce sám žádné zdravotní potíže netvrdil, celá jeho rodina měla v zemi původu po stránce ekonomické zázemí, žalobce navštěvoval školu a jeho poněkud handicapovaným sourozencům nebyla odpírána lékařská péče. Pokud namítal obavy z neposkytnutí nezbytné péče pro případ návratu do země, neboť si s ohledem na dlouhodobý pobyt neplatí pojistné, pak z informací o zemi vyplývá, že v Turecku je osobám bez pojištění poskytována pouze akutní pomoc. I z tohoto ovšem vyplývá, že by žalobce, pokud by se snad ocitl v přímém nebezpečí, nebyl by vystaven ohrožení života bez poskytnutí přiměřené pomoci. Legalizace a touha žít nadále v České republice není rovněž skutečnost, která by mohla úvahy ve smyslu udělení mezinárodní ochrany podpořit. Rozhodnutí správního orgánu, v němž bylo použito správního uvážení (§ 14 tzv. humanitární azyl), může soud přezkoumat jen po formální stránce a po věcné stránce pouze v tom směru, zda správní orgán nepřekročil meze stanovené správním uvážením. Soud uvážil, že rozhodnutí žalovaného o neudělení humanitárního azylu je v souladu se zákonem. K tomuto krajský soud odkazuje např. na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 11. 3. 2004, čj. 2 Azs 8/2004-55.

[17] Ve smyslu obsahu § 13 zákona o azylu žadatel ve své žádosti nepřednesl informace, které by správnímu orgánu umožňovaly a současně jej zavazovaly k podrobnějším úvahám ve smyslu daného ustanovení.

[18] Následně správní orgán postupoval dle § 28 zákona o azylu a zkoumal, nesplňuje-li žalobce důvody k udělení tzv. doplňkové ochrany tak, jak je upravena v ust. § 14a a § 14b zákona o azylu. Dle § 14a odst. 1 zákona o azylu se doplňková ochrana udělí cizinci, který nesplňuje důvody pro udělení azylu, bude-li v řízení o udělení mezinárodní ochrany zjištěno, že v jeho případě jsou důvodné obavy, že pokud by byl cizinec vrácen do státu, jehož je státním občanem, nebo v případě, že je osobou bez státního občanství, do státu svého posledního trvalého bydliště, by mu hrozilo skutečné nebezpečí vážné újmy podle odstavce 2 a že nemůže nebo není ochoten z důvodu takového nebezpečí využít ochrany státu, jehož je státním občanem, nebo svého posledního trvalého bydliště. Dle § 14a odst. 2 téhož zákona se za vážnou újmu podle tohoto zákona považuje uložení nebo vykonání trestu smrti, mučení nebo nelidské či ponižující zacházení nebo trestání žadatele o mezinárodní

ochranu, vážné ohrožení života nebo lidské důstojnosti z důvodu svévolného násilí v situacích mezinárodního nebo vnitřního ozbrojeného konfliktu, nebo pokud by vycestování cizince bylo v rozporu s mezinárodními závazky České republiky.

[19] Odůvodnění této části rozhodnutí věnoval žalovaný rovněž náležitou pozornost a předně konstatoval, že v Turecku byl zrušen trest smrti. Dále pak z informací o zemi vyplývá, že již za pobytu žalobce, který své obavy odvozoval od problémů svých rodičů – zejména otce – byl ještě za jeho pobytu v zemi z trestního zákoníku Turecké republiky vypuštěn odstavec o trestnosti podpory ozbrojené organizace (§ 169, resp. § 168), podle kterého bylo v roce 2000 vzneseno obvinění vůči jejímu otci. Dále žalovaný přílehlavě upozornil na zákon č. 4616 ze dne 21. prosince 2000 o amnestii pro členy teroristických organizací včetně spolupracovníků. Jistě v této souvislosti nelze nezmínit zcela bezproblémové vystavení cestovních dokladů pro rodiče žalobce (tehdy nezletilé děti byly do jejich pasů zapsány). Lze se proto v této konkrétní situaci důvodně domnívat, že v případě zájmů státních orgánů na jednotlivých členech rodiny pro tvrzenou spolupráci s PKK by jistě k takovému nekonfliktnímu vycestování tak početné rodiny nemohlo dojít. O odklonu zájmu o rodinu A. ze zorného pole jednotek JITEM i vojáků ostatně svědčí i otcem žalobce tvrzený nekonfliktní rok 2007 a to až do jejich odchodu z Turecka. Obecně je možné připomenout, že se Turecko nenachází ve válečném stavu vůči jinému státu a stejně tak ze zpráv nevyplývá, že by byla země v situaci permanentního vnitřního ozbrojeného konfliktu. Na většině území Turecka je bezpečnostní situace přiměřeně stabilní. Potíže z PKK již byly zmíněny stejně tak jako zjevná snaha turecké armády proti bojovníkům PKK cíleně zasahovat. Pouze nad rámec a to především na dokreslení situace, kdy v Turecku se zejména přičiněním strany PKK a střídají období klidu a období neklidu, krajský soud odkazuje na prohlášení odsouzeného šéfa strany PKK Abdullaha Öcalana, který ve čtvrtek 21. března 2013 vyzval bojovníky PKK k příměří. Jedná se o opakovaná prohlášení, jak vyplývá z Informace Švýcarské organizace pro pomoc uprchlíkům – Turecko – Aktuální situace Kurdů z 20. 12. 2010, přičemž opakovaná vzplanutím bojů po obdobích relativního příměří jsou výsledkem působení nacionalistů na obou stranách, tedy v armádě i v PKK. Ze zprávy dále vyplývá, že probíhají intenzivní jednání mezi uvězněným Öcalanem a tureckou vládou. Stejně tak přílehlavě správní orgán odkázal na možnost vnitřního přesídlení v rámci Turecka a to jednak s ohledem na skutečnost, že v tureckých velkých městech žije značné množství kurdské populace a jednak s ohledem celkovou situaci celé rodiny a jejího nejbližšího rodinného zázemí, které evidentně fungovalo a lze tudíž předpokládat, že by bylo schopno poskytnout potřebnou pomoc (viz např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 28. 7. 2009, čj. 5 Azs 40/2009-74).

Ve shodě se žalovaným tak krajský soud v případě žalobce neshledal důvody pro udělení doplňkové ochrany dle § 14a a 14b zákona o azylu. V řízení nebylo prokázáno, že by žalobci v případě návratu do vlasti hrozilo skutečné nebezpečí vážné újmy ve smyslu citovaného § 14a. Jeho vycestování nepředstavuje rozpor s mezinárodními závazky ČR (§ 14a odst. 2 zák. o azylu). Důvody pro postup dle § 14b zákona o azylu (doplňková ochrana za účelem sloučení rodiny) soud v případě

žalobce – s ohledem na negativní rozhodnutí o žádostech jeho rodičů - rovněž nezjistil, jak správně uzavřel a odůvodnil žalovaný. Otázce možného a bezpečného návratu žalobce se správní orgán věnoval v rozsahu zcela mimořádném a to na stranách deset až dvanáct svého rozhodnutí, popsal podrobně informace a jejich obsah, které se k danému problému váží a jejichž obsahem jsou zprávy ohledně kurdské otázky, reakce státních orgánů vůči členům či sympatizantům PKK, otázky vojenské služby apod., přičemž úvahy správního orgánu a jím přijatý závěr krajský soud podporuje. Proto také využívá stanoviska Nejvyššího správního soudu v Brně uvedené rozsudku ze dne 27. 7. 2007, čj. 8 Afs 75/2005-130: „*I. Je-li rozhodnutí žalovaného správního orgánu řádně odůvodněno, je z něho zřejmé, proč žalovaný nepovažoval právní argumentaci účastníka řízení za důvodnou a proč jeho odvolací námitky považoval za liché, mylné nebo vyvrácené, shodují-li se žalobní námitky s námitkami odvolacími a nedochází-li krajský soud k jiným závěrům, je přípustné, aby si krajský soud správné závěry se souhlasnou poznámkou osvojil.*“

[20] Žalobce krajský soud ani po opětovném projednání původní žádosti z 9. července 2007 nepřesvědčil o opodstatněnosti vznesených námitek, se závěry žalovaného a odůvodněním přezkoumávaného rozhodnutí se ztotožnil a žalobu tudíž, jako nedůvodnou a s odkazem na § 78 odst. 7 s.ř.s. zamítl.

IV. Náklady řízení

[21] O náhradě nákladů řízení soud rozhodl podle § 60 odst. 1 s.ř.s. Žalovaný, který měl ve věci plný úspěch, by měl právo na náhradu nákladů řízení před soudem proti neúspěšnému žalobci. Žalovaný však náhradu nákladů v řízení před soudem nepožadoval, a proto soud nepřiznal právo na náhradu nákladů řízení žádnému z účastníků.

[22] Ustanovený advokát požadoval odměnu za tři úkony právní služby a s tím související paušální odměnu. Konkrétně se jednalo o tyto úkony: a) převzetí a příprava zastoupení; b) doplnění žaloby a c) účast na jednání soudu dne 30. července 2013. Odměna za jeden úkon právní služby činí 3100,-Kč, náhrada hotových výdajů 300,-Kč, celkem tedy 10.200,-Kč. Advokát doložil, že je plátcem DPH, a proto krajský soud výše uvedenou částku navýšil o 21% z titulu platby DPH, tedy o 2.142,-Kč na výsledných 12.342,-Kč. Odměna bude vyplacena z účtu Krajského soudu do 30 dnů od právní moci tohoto rozhodnutí na účet vymíněný advokátem.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Případně-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližší následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

V Hradci Králové dne 31. července 2013

JUDr. Marcela Sedmíková, v.r.
samosoudkyně